

កូប៊ីលីនភាពសុវត្ថិភាពការបង្ការក្រោយពីប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើល

ការបង្ការក្រោយពីប៉ះពាល់នឹងជំងឺដោយប្រើកូប៊ីលីនភាពសុវត្ថិភាព (IG PEP) មិនគួរប្រើដើម្បីគ្រប់គ្រងការផ្ទុះជំងឺកញ្ជ្រើលទេ ប៉ុន្តែគួរប្រើដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឆ្លងជំងឺ និងបញ្ហាសុខភាពក្នុងក្រុមមនុស្សងាយរងគ្រោះជាក់លាក់។ អ្នកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាពគួរតែផ្តល់ PEP សម្រាប់ជំងឺកញ្ជ្រើលដែលសមស្រប ដោយមានការសម្របសម្រួលជាមួយមន្ទីរសុខភាពក្នុងតំបន់ ឬរដ្ឋ។

តើអ្វីជាការបង្ការក្រោយពីប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើល?

នៅពេលផ្តល់ការបង្ការក្រោយពីប៉ះពាល់នឹងជំងឺ (PEP) សម្រាប់ជំងឺកញ្ជ្រើល ភ្លាមៗក្រោយពីប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើលដំបូង វាអាចផ្តល់ការការពារទល់នឹងការឆ្លងជំងឺកញ្ជ្រើល ឬកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃជំងឺធ្ងន់ធ្ងរក្នុងចំណោមមនុស្សងាយរងគ្រោះ។

មាន PEP ពីរប្រភេទសម្រាប់ជំងឺកញ្ជ្រើល៖

1. វ៉ាក់សាំង MMR ប្រសិនបើចាក់ក្នុងចន្លោះពេល 72 ម៉ោងក្រោយពីប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើលដំបូង (ណែនាំឱ្យធ្វើ)¹
2. កូប៊ីលីនភាពសុវត្ថិភាព (IG) ដែលអាចហៅម្យ៉ាងទៀតថា អ៊ីម៉ូណូកូប៊ីលីន ប្រសិនបើប្រើក្នុងចន្លោះពេល 6 ថ្ងៃក្រោយពីប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើលដំបូង ដែលជាធម្មតាត្រូវបានទុកពេលសម្រាប់ក្រុមមនុស្សងាយរងគ្រោះជាក់លាក់។

តើអ្វីជាកូប៊ីលីនភាពសុវត្ថិភាព?

កូប៊ីលីនភាពសុវត្ថិភាព (IG) គឺជាសូលុយស្យុងគ្មានមីក្រូសរីរាង្គដែលមានអង់ទីករពីឈាមមនុស្ស។ IG ត្រូវបានប្រើជាអាទិភាពសម្រាប់ការប៉ះពាល់ជិតស្និទ្ធនឹងករណីជំងឺកញ្ជ្រើល ដែលមិនអាចចាក់វ៉ាក់សាំងជំងឺកញ្ជ្រើល ស្រឡាតែង និងស្លូត (MMR) និងបានប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើល។ មនុស្សដែលមិនអាចចាក់វ៉ាក់សាំង MMR មានដូចជា៖

- ទារកអាយុក្រោម 6 ខែ
- ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ (សូម្បីស្ត្រីកំពុងបំបៅដោះកូនក៏អាចចាក់ MMR បានដែរ)
- មនុស្សដែលមានប្រព័ន្ធភាពសុំចុះខ្សោយធ្ងន់ធ្ងរ ឬមនុស្សដែលមានការហាមប្រាមតាមលក្ខណៈវេជ្ជសាស្ត្រមិនឱ្យចាក់វ៉ាក់សាំង។

មិនគួរប្រើ IG PEP ដើម្បីគ្រប់គ្រងការផ្ទុះជំងឺកញ្ជ្រើលទេ ប៉ុន្តែគួរប្រើដើម្បីកាត់បន្ថយហានិភ័យនៃការឆ្លងជំងឺ និងបញ្ហាសុខភាពក្នុងក្រុមមនុស្សងាយរងគ្រោះជាក់លាក់។ ជាទូទៅ IG ត្រូវបានប្រើជាអាទិភាពសម្រាប់ទារកអាយុក្រោម 12 ខែដែលគ្មានភាពសុវត្ថិភាពនឹងជំងឺកញ្ជ្រើល ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលគ្មានសញ្ញាបញ្ជាក់ថាមានភាពសុវត្ថិភាពនឹងជំងឺកញ្ជ្រើល និងមនុស្សមានប្រព័ន្ធភាពសុំចុះខ្សោយធ្ងន់ធ្ងរដែលមានការប៉ះពាល់ជិតស្និទ្ធនឹងករណីជំងឺកញ្ជ្រើលដែលបានបញ្ជាក់ថាឆ្លង។ អាចផ្តល់ IG ឱ្យអ្នកផ្សេងទៀតដែលគ្មានសញ្ញាបញ្ជាក់ថាមានភាពសុវត្ថិភាពនឹងជំងឺកញ្ជ្រើល ប៉ុន្តែគួរកំណត់អាទិភាពលើមនុស្សដែលបានប៉ះពាល់នឹងជំងឺនៅកន្លែងដែលមានការប៉ះពាល់ជិតស្និទ្ធ រយៈពេលយូរ និងខ្លាំងក្លា (ឧទាហរណ៍ ផ្ទះ មណ្ឌលថែទាំកុមារ និងថ្នាក់រៀន)។

¹ សម្រាប់មនុស្សត្រូវនឹងលក្ខខណ្ឌចាក់វ៉ាក់សាំងដែលមានអាយុ 12 ខែឡើងទៅដែលបានប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើល ការចាក់វ៉ាក់សាំង MMR មានអាទិភាពខ្ពស់ជាងការប្រើ IG ប្រសិនបើចាក់ក្នុងចន្លោះពេល 72 ម៉ោងក្រោយពីប៉ះពាល់នឹងជំងឺដំបូង។ ប្រសិនបើការប៉ះពាល់នឹងជំងឺមិនធ្វើឱ្យឆ្លងជំងឺទេ ការចាក់វ៉ាក់សាំងក្រោយពីប៉ះពាល់នឹងជំងឺគួរតែបង្កើតជាការការពារពីការប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើលជាបន្តបន្ទាប់ ព្រមទាំងផ្តល់ការការពារពីជំងឺស្រឡាតែង និងស្លូតផងដែរ។

មនុស្សភាគច្រើនមិនមានប្រតិកម្មនឹង IG ឬមានផលប៉ះពាល់ក្នុងកម្រិតស្រាលខ្លាំង។ IG មិនមែនជារ៉ាំរ៉ាក់សំរាំងទេ និងផ្តល់ការការពាររយៈពេលខ្លីប្រមាណ 3-4 សប្តាហ៍ទល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើល។ មនុស្សដែលចាក់ IG PEP ហើយត្រូវលក្ខខណ្ឌអាចចាក់រ៉ាំរ៉ាក់សំរាំង MMR គួរតែរង់ចាំយ៉ាងតិច 6 ខែ មុនចាក់រ៉ាំរ៉ាក់សំរាំង MMR។

តើ IG ត្រូវបានប្រើដូចម្តេច?

IG ត្រូវចាក់ក្នុងចន្លោះពេល 6 ថ្ងៃក្រោយពីការប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើល និងអាចចាក់ចូលក្នុងសាច់ដុំ (IGIM) ឬចាក់ចូលក្នុងសរសៃ (IGIV) ក៏បាន។

ក្លីប៊ូលីនភាពសុំដែលចាក់ចូលក្នុងសាច់ដុំ (IGIM)

GamaSTAN គឺជា IGIM ដែលមានផ្តល់ជូនតែមួយគត់នៅសហរដ្ឋអាមេរិក។ វាត្រូវបានដាក់ក្នុងកូនដបមួយដូសដែលមានចំណុះ 2mL និង 10mL។ វាត្រូវបានរក្សាទុកក្នុងសីតុណ្ហភាព 2-8°C (36-46°F) និងអាចរក្សាគុណភាពបាន 3 ឆ្នាំ។

- GamaSTAN ត្រូវបានណែនាំឱ្យប្រើសម្រាប់កុមារដែលមានទម្ងន់ក្រោម 30kg (~66 ផោន) ជាពិសេសកុមារដែលមានអាយុក្រោម 1 ឆ្នាំ និងបានប៉ះពាល់ជិតស្និទ្ធជាមួយករណីជំងឺដែលបដិសេធ ឬមិនត្រូវលក្ខខណ្ឌអាចចាក់រ៉ាំរ៉ាក់សំរាំង MMR។
- ដូសដែលបានណែនាំសម្រាប់ GamaSTAN គឺ 0.5mL/kg ដោយមិនគិតពីស្ថានភាពនៃភាពសុំរបស់បុគ្គលដែលប៉ះពាល់។ បរិមាណដូសជាអតិបរមាគឺ 15mL។
- GamaSTAN អាចនឹងពិបាកចាក់សម្រាប់កុមារដែលមានទម្ងន់លើស 10kg ដោយសារតម្រូវឱ្យចាក់ក្នុងបរិមាណច្រើនដោយឡែកពីគ្នាច្រើនដង។ វាមិនត្រូវបានបញ្ជាក់សម្រាប់មនុស្សពេញវ័យទេ។ មនុស្សមានទម្ងន់ ≥ 30 kg តម្រូវឱ្យចាក់អ៊ីម្យូណូក្លីប៊ូលីនចូលក្នុងសរសៃ។

ក្លីប៊ូលីនភាពសុំដែលចាក់ចូលក្នុងសរសៃ (IGIV)

IGIV ត្រូវបានណែនាំសម្រាប់មនុស្សដែលមានទម្ងន់លើស 30kg (~66 ផោន)។

- ដូសដែលបានណែនាំសម្រាប់ IG ដែលចាក់ក្នុងសរសៃ (IGIV) គឺ 400 mg/kg។
- IGIV PEP ត្រូវបានណែនាំ (ជាភាសាអង់គ្លេស) សម្រាប់មនុស្សដែលប្រឈមនឹងហានិភ័យខ្ពស់ជាងក្នុងការឆ្លងជំងឺកញ្ជ្រើល និងមានបញ្ហាធ្ងន់ធ្ងរ រួមទាំងមនុស្សដែលមានប្រព័ន្ធភាពសុំចុះខ្សោយធ្ងន់ធ្ងរ និងស្ត្រីមានផ្ទៃពោះដែលគ្មានសញ្ញាបញ្ជាក់ថាមានភាពសុំនឹងជំងឺកញ្ជ្រើល ដែលបានប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើល។
- ទោះបីជាអាចចាក់ដូស IGIV ក្នុងបរិមាណច្រើនជាង បើធៀបនឹង IGIM ក៏ដោយ ក៏ការប្រើប្រាស់ IGIV តាមបែបវេជ្ជសាស្ត្រមានគុណវិបត្តិសំខាន់ៗ ដូចជាការចំណាយខ្ពស់ និងការចាក់ដែលតម្រូវឱ្យមានការសង្កេតមើលយូរនៅកន្លែងឯកទេស ដែលធ្វើឡើងដោយអ្នកជំនាញ (ឧទាហរណ៍ នៅមន្ទីរពេទ្យ)។

ក្រុមមនុស្ស	ប្រភេទ PEP ដែលមានផ្តល់ជូន
ក្នុងចន្លោះពេល 72 ម៉ោងក្រោយពីប៉ះពាល់	
ទារក និងកុមារដែលមានអាយុ ≥ 6 ខែ	រ៉ាំរ៉ាក់សំរាំង MMR
មនុស្សពេញវ័យដែលមិនមានផ្ទៃពោះ ឬប្រព័ន្ធភាពសុំចុះខ្សោយធ្ងន់ធ្ងរ	រ៉ាំរ៉ាក់សំរាំង MMR
ក្នុងចន្លោះពេល 6 ថ្ងៃក្រោយពីប៉ះពាល់	
ទារកអាយុក្រោម 6 ខែ	IGIM (MMR មិនត្រូវបានណែនាំទេ)

ទារក និងកុមារក្រោម 30kg	IGIM (ជាទូទៅគឺជាអាទិភាពសម្រាប់ទារកអាយុ <12 ខែដែលមិនអាចចាក់ MMR PEP បាន)
ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ	IGIV (MMR ត្រូវបានហាមប្រាមក្នុងពេលពរពោះ)
មនុស្សមានប្រព័ន្ធភាពសុំចុះខ្សោយធ្ងន់ធ្ងរ	IGIV (MMR ត្រូវបានហាមប្រាម)

វិធីទិញ IGIM

IGIM មិនចាំបាច់តម្រូវឱ្យមានមជ្ឈមណ្ឌលចាក់ថ្នាំ ឬការចាក់ថ្នាំនៅមន្ទីរពេទ្យឡើយ ប៉ុន្តែមន្ទីរពេទ្យក្នុងតំបន់អាចមានដូសដែលអាចប្រើបាន ប្រសិនបើចាំបាច់។

មុនពេលដែលករណីត្រូវបានកំណត់

1. រៀបចំផែនការដើម្បីទទួលបាន IGIM ជាពិសេសប្រសិនបើមានតំបន់ដែលមានការផ្តល់វ៉ាក់សាំង MMR តិច។ IGIM មិនមានផ្តល់ជូនតាមរយៈកម្មវិធី Vaccines for Children (VFC, វ៉ាក់សាំងសម្រាប់កុមារ) ទេ។ សូមទាក់ទងទៅមន្ត្រីកាន់គម្រោងនៅ Immunization Operations and Services Branch (IOSB, សាខាប្រតិបត្តិការ និងសេវាចាក់វ៉ាក់សាំង) របស់ Centers for Disease Control and Prevention (CDC, មជ្ឈមណ្ឌលគ្រប់គ្រងនិងបង្ការជំងឺ) ដើម្បីស្នើសុំជំនួយ ប្រសិនបើត្រូវការ។ 2. ធ្វើការជាមួយមន្ទីរពេទ្យក្នុងតំបន់ ឬប្រព័ន្ធមន្ទីរពេទ្យ ដើម្បីកំណត់ដូសដែលមានផ្តល់ជូន។

3. មន្ទីរសុខាភិបាលក៏អាចពិចារណាទទួលបានដូសដោយផ្ទាល់ដើម្បីប្រើផងដែរ ប្រសិនបើចាំបាច់សម្រាប់ការឆ្លុះជំងឺ ឬការប៉ះពាល់នឹងជំងឺកញ្ជ្រើល។

មន្ទីរសុខាភិបាលអាចធ្វើការតាមរយៈដៃគូចែកចាយ ដើម្បីទិញ IGIM។

រដ្ឋជាច្រើនគឺជាសមាជិករបស់ [MMCAP Infuse](#) (ជាភាសាអង់គ្លេស)។ មន្ទីរសុខាភិបាលថ្នាក់តំបន់ និងថ្នាក់រដ្ឋអាចទិញ GamaSTAN/IGIM ក្នុងអត្រាតម្លៃចុះកិច្ចសន្យាតាមរយៈក្រុមសហករណ៍ជាតិ។ ដើម្បីចាប់ផ្តើមតាមរយៈ MMAP Infuse ទំនាក់ទំនងតាមតំបន់មាននៅទីនេះ៖ <https://infuse-mn.gov/products/product-ordering/index.jsp> (ជាភាសាអង់គ្លេស)។

ក្រោយពីដែលករណីត្រូវបានកំណត់

1. ធ្វើការជាមួយមន្ទីរពេទ្យក្នុងតំបន់ ដើម្បីកំណត់ដូសដែលមានផ្តល់ជូនភ្លាមៗ។
2. ប្រសិនបើមន្ទីរពេទ្យក្នុងតំបន់មិនមានដូសគ្រប់គ្រាន់ និងមិនមានដូសផ្សេងទៀតទេ សូមទាក់ទងទៅអ្នកចែកចាយរបស់ MMAP Infuse ឬតំណាងក្រុមហ៊ុនផលិត (ព័ត៌មានអំពីក្រុមហ៊ុនផលិតមាននៅទីនេះ៖ <https://www.gamastan.com/en/hcp>) (ជាភាសាអង់គ្លេស)។ សម្គាល់៖ ដើម្បីឱ្យការបញ្ជាទិញត្រូវបានដឹកជញ្ជូនបានរហ័ស ត្រូវតែបង្កើតគណនី MMAP រួចហើយ។

វិធីទិញ IGIV

ជាធម្មតា IGIV មានផ្តល់ជូននៅមន្ទីរពេទ្យធំៗ និងមណ្ឌលវេជ្ជសាស្ត្រក្នុងទីក្រុងភាគច្រើន។ អំឡុងពេលខ្វះខាតថ្នាក់ជាតិ មន្ទីរពេទ្យអាចនឹងត្រូវកំណត់អាទិភាពចំពោះអ្នកជំងឺ។